

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ –
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
42-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

Правата на потребителите на обществени услуги през последните години неизменно са във фокуса на вниманието на омбудсмана на Република България. Това е обусловено най-напред от големия брой на жалбите на потребители, които през последните години трайно са на първо място сред всички постъпващи оплаквания в институцията. При извършване на проверките констатирам, че някои от проблемите произтичат от самата нормативна уредба, в това число и от Закона за защита на потребителите. По този повод нееднократно съм се обръщал към народните представители с препоръки за промяна на законови разпоредби, с които се допуска създаване на порочни практики.

Удовлетворен съм, че с проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите, внесен от Министерския съвет, се бележи напредък в защитата на правата и интересите на потребителите при сключване на договори за продажба извън търговския обект и на договори от разстояние, при прилагане на нелоялни търговски практики, ограничаване на броя на ремонтите на потребителска стока в гаранция и др.

Същевременно смятам, че с предстоящите промени на Закона за защита на потребителите може да се изправи още една несправедливост, а именно – дългият период от време за привеждането на потребителската стока в съответствие с договора за продажба, което причинява значително неудобство за потребителя. Предвиденият в чл. 113 от закона срок – „в рамките на един месец”, дава на търговеца неоправдано, в някои случаи твърде дълго време, за да изпълни свои задължения като правило в края на предвидения едномесечен период. Както неведнъж съм подчертавал, причината за това е, че срокът за извършване на ремонт не е обвързан с характера на стоките и целта, за която се използват, както изисква Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент. Съгласно чл. 3, § 3 от този документ всеки ремонт се извършва в разумен срок и без значително неудобство за потребителя, като се вземат предвид характерът на стоките и целта, за която потребителят изисква стоките.

Дори и при регламентиране на законово ограничение за три удовлетворени рекламации чрез извършване на ремонт на една и съща стока, след което потребителят може да предяви искане за разваляне на договора, така предвиденият срок може да

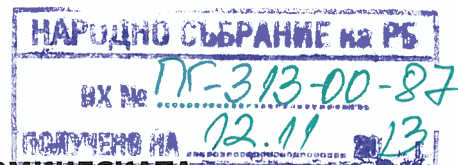
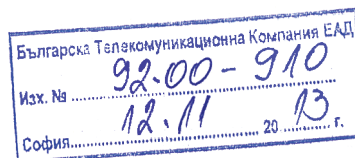
обезсмисли покупката на стоката. Именно за това е необходимо в закона изрично да се предвиди, че привездането на потребителската стока в съответствие с договора за продажба трябва да се извърши без значително неудобство за потребителя и в разумен срок, не по-дълъг от един месец, считано от предявяването на рекламацията от потребителя, като се вземат предвид характерът и целта на стоката.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

Дълбоко вярвам, че като народни представители ще направите необходимото и ще приемете предложението на омбудсмана за промяна на чл. 113 от Закона за защита на потребителите, свързана със защитата на правата на потребителите при рекламация на стока в гаранция.

**КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ –
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДО

**КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ**

**КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ
И КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ**

КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

**НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ**

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите № 302-01-38, внесен от Министерски съвет на 05.11.2013 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Във връзка със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите № 302-01-38, внесен от Министерски съвет на 05.11.2013 г. („законопроекта“), представям на Вашето внимание позицията на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД (БТК ЕАД), както следва:

I. Общи бележки

Основна цел на предложения законопроект е да въведе в българското законодателство изискванията на Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за правата на потребителите, както и допълнително да хармонизира Закона за защита на потребителите (ЗЗП) с Директива 2005/29/ЕО за нелоялните търговски практики на търговци спрямо потребители и на Директива 2008/48/ЕО за договорите за потребителските кредити.

Наред с направените в тази насока предложения за изменения и допълнения на закона, в законопроекта са предложени и някои нови разпоредби, излизачи извън обхвата на цитираните директиви, които не са подкрепени от съответни мотиви и са насочени към засягане на някои съществени правни интереси на участниците в търговския оборот. Тези предложения са в противоречие както с действащи нормативни актове, така и с някои основни правни и пазарни принципи, общовалидни както в България, така и в Европейския съюз.

В подкрепа на гореизложеното, с настоящото писмо излагаме конкретни съображения, срещу три от предложените в законопроекта текстове.

II. Конкретни възражения

1. По § 23 и § 50 от законопроекта:

„§ 23. В чл. 114 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Когато търговецът е удовлетворил три рекламации на потребителя чрез извършване на ремонт на една и съща стока, при последваща поява на несъответствие на стоката с договора за продажба в рамките на срока на гаранцията по чл. 115 потребителят може да предяви искане за разваляне на договора и възстановяване на заплатената от него сума и търговецът е длъжен да го удовлетвори.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.“

§ 50. В чл. 222а след думите „чл. 113“ се добавя „и чл. 114, ал. 3“ и накрая се добавя „за всеки отделен случай“

1.1. За въвеждането на посочената разпоредба, реално не са изложени никакви мотиви от страна на вносителите на законопроекта.

Предложеният текст на нова ал. 3 е в директно противоречие със съществуващия текст на ал. 2 на чл. 114 от ЗЗП, както и с цялостната уредба на Глава пета, Раздел II от закона. Правилото е формулирано изключително общо, с което се дава почти неограничена възможност за една от страните по договора да развали същия без основание за това, без наличието на неточно изпълнение от другата страна по същия договор. Подобно правило е в явно противоречие с общите принципи, на които се основава правната система на България, като правова държава с действаща пазарна икономика. Разпоредбата е в противоречие с правните принципи, регулиращи гражданските отношения, чиято защита е основна цел на цялостното българско законодателство.

Гаранционният срок по чл. 115 от ЗЗП е две години. В рамките на такъв срок наличието на три различни рекламации за една стока само по себе си не може да е критерий за наличието и степента на накърняване на интересите на потребителя. Без да се отчете вида и проявяването във времето на отделните дефекти, безусловната възможност за разваляне на договора и получаване на пълната цена, заплатена за стоката, в много случаи ще води до пряко обогатяване на потребителя за сметка на търговеца. Ползването на една стока в период от две години, ще може да се окаже напълно безвъзмездно за купувача, за сметка на продавача. Никъде в мотивите не се съдържат аргументи защо именно три рекламации следва да бъдат приравнени на виновно неизпълнение на договора от страна на търговеца. Доколкото подобна норма не произтича от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за правата на потребителите, би следвало да има сериозни фактически основания за необходимостта от подобно законодателно изменение. Въпреки това, в мотивите към законопроекта не се съдържат никакви фактически основания относно обществената необходимост от въвеждане на подобна безусловна възможност за разваляне на договора.

Следва да се обърне внимание, че цялостната уредба на Глава пета, Раздел II от закона е насочена към защита на потребителите, но чрез гарантиране изпълнение на договора от страна на търговците. Това показва систематичното тълкуване на чл. 112, чл. 113 и чл. 114 от ЗЗП. Въвеждането на директна възможност за разваляне на договора, ще е в противоречие с общия принцип на чл. 112 от ЗЗП, за пропорционалност в отношенията между продавача и купувача.

Възможността за разваляне на договора е предвидена на последно място измежду систематично уредените права на потребителя. Съгласно чл. 114, ал. 1 от ЗЗП, тази възможност е обвързана на първо място от условието потребителят да не е удовлетворен от решаването на рекламацията.

Необосноваността на направеното предложение е видна и от обстоятелството, че чисто систематично, описаните действия се явяват вариант на правилото на чл. 112 от закона и нямат логическа връзка с текста на чл. 114 от ЗЗП.

1.2. Макар и да не са изложени мотиви в подкрепа на предложението, може да се

предположи, че целта на подобно правило е въвеждането на защита на потребителите в случаите, когато макар и да е извършен ремонт на стоката същия е некачествен и не може да бъде осигурено трайно отстраняване на рекламирания дефект на стоката.

За да се постигне подобна защита, е възможно да се възприеме разпоредба от типа на предложената, но при прилагането на съответни критерии, а именно:

- Предходните рекламации на стоката да касаят същия вид несъответствие с договора за продажба;
- Причината за констатираната за дефектите да е сходна; и
- Между отделните рекламации и ремонти да не изминал съществен период от време.

Подобна защита за потребителите реално е налице и в момента, доколкото ако горните предпоставки бъдат установени, то явно че се касае за един и същ дефект на стоката, който реално не е бил отстранен от търговеца.

Ако се приеме, че е необходимо формализирането на това правило, като алтернативно предложение, считаме че следва да се въведе нова ал. 3 на чл. 112 от ЗЗП, предлагаме следното:

„(3) Когато стоката прояви едно и също несъответствие с договора за продажба повече от три пъти, поради аналогични причини, възникнали през кратки периоди от време между извършените ремонти, потребителят може вместо отстраняване на несъответствието, да предяви искане за разваляне на договора и възстановяване на заплатената от него сума и търговецът е длъжен да го удовлетвори.“

2. По § 45 във връзка с § 6 от законопроекта:

§ 6. Член 62 се изменя така:

„Чл. 62. (1) Доставка на стоки, както и на вода, газ, електрическа енергия, централно отопление, цифрово съдържание или предоставянето на услуги на потребител срещу заплащане без искане от негова страна е забранено.

(2) При доставка на стоки, както и на вода, газ, електрическа енергия, централно отопление, цифрово съдържание или предоставяне на услуги, които не са поръчани от потребителя, той не е длъжен да възстанови стоката и не дължи заплащане на стоката или услугата на този, който я е изпратил или предоставил.

(3) Липсата на отговор от страна на потребителя относно доставката на стоки и услуги по ал. 1 не означава съгласие от негова страна.“

§ 45. Член 208 се изменя така:

„Чл. 208. Който в нарушение на чл. 62, ал. 1 доставя стоки, както и вода, газ, електрическа енергия, централно отопление, цифрово съдържание или предоставя услуги на потребител срещу заплащане без искане от негова страна, се наказва с глоба, а на едноличните търговци се налага имуществена санкция, в размер от 1000 до 3000 лв.“

Считаме, че въвеждането на санкция за неизпълнение на включения в законопроекта нов чл. 62, ал. 1 от ЗЗП е необосновано и попада извън обхвата и целта на въвежданите европейски директиви.

Самото правило на чл. 62, ал. 1 от ЗЗП, урежда една пълна и безусловна защита на потребителите, срещу възможността от обвързването им със задължения, без тяхно предварително искане.

Тази норма попада под защитата и на ал. 2 от същия член, който реално има санкционен за търговците характер. Разпоредбата не изключва случаите, когато потребителят съзнателно и реално ползва непоискана стока или услуга. Дори в тези случаи обаче, търговецът няма право да получи компенсация за доставеното от него.

Предвиждането на допълнителна санкция чрез § 45 от законопроекта с нищо не допринася за защита на интересите на потребителите.

В този смисъл предвидената нова разпоредба се явява самоцелна и неоправдано засяга имуществото на търговците. Реално за едно и също действие търговецът ще бъде санкциониран два пъти – един път чрез отнемане на вземането му към потребителя и втори път чрез налагането на допълнителна имуществена санкция.

Още повече, че критерият за прилагане на правилата на новия чл. 62 от ЗЗП, е единствено липсата на предварително искане от потребителя. Тоест не е необходимо търговецът да е извършил определено неправомерно действие или бездействие. При една обективна грешка, обусловена от обстоятелства извън контрола на търговеца, същия ще трябва да понесе освен директна загуба, така и санкция несвързана с неговата дейност.

3. По §52 от законопроекта

„§ 52. В чл. 233 се създава ал. 4:

„(4) Актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления по смисъла на Закона за административните нарушения и наказания, както и индивидуални административни актове по смисъла на Административно-процесуалния кодекс може да се връчват на всяко физическо лице, което се намира в търговския обект и което е в граждански или трудови правоотношения с лицето, срещу което са издадени.“

Предложеният нов чл. 233 от закона е в директно противоречие с основните принципи на всички приложими процесуални норми, действащи в България.

В този смисъл считаме за недопустимо въвеждането на подобно отклонение от правилата на Административно-процесуалния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс, както и от общите правила на Закона за административните нарушения и наказания, в един специален закон, уреждащ конкретни обществени отношения.

Въвеждането на посоченото правило по никакъв начин не допринася за подобряване защитата на интересите на потребителите. Връчването на актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления са действия, част от административно-наказателното производство, което се развива **след** извършването на административно нарушение.

Предвид това, единственият резултат от подобно специално процесуално правило, ще е ограничаването на правото на защита на адресатите на административни санкции по ЗЗП. Въвеждането на норми с подобна цел е явно недопустимо. Още повече, че твърдяната от вносителите на законопроекта цел на правилото, не би могла да бъде постигната.

За да се приложи предложената разпоредба, ще е необходимо съответното длъжностно лице по надлежен начин да удостовери, съществуващото гражданско или трудово правоотношение между лицето, на което се връчва акта и търговеца. За да се постигне това от една страна, отново ще е необходимо съдействието на търговеца. От друга страна изследването и доказването на правоотношенията между определени лица и търговеца едва ли би било по-бърза процедура, от установяване на публично достъпния в Търговския регистър адрес на съответното дружество и връчването на акта предвидения за това ред именно там, включително неписъствено.

По никакъв начин не са отчетени актуалните търговски практики и институти на общото търговско право и търговските сделки – търговско представителство, франчайзинг, дистрибуторски и консигнационни сделки и др. Във всеки от посочените случаи приемането на текста на § 52 от законопроекта би довело до допустимост на връчване на актове, наказателни постановления и заповеди на лица, които не са под трудовоправен, дисциплинарен или какъвто и да е договорен контрол от страна на адресата на съответния административен акт. Приемането на

подобна норма от една страна би довело до лишаване от право на защита на търговците, а от друга – до лишаването им от правото да определят самостоятелно лицата, които да ги представляват. Въпреки, че очевидно се цели максимално облекчаване на действията на КЗП, подобен подход въвежда недопустимо изключение от принципа за строго формалния характер на административния и административно-наказателния процес. Ето защо, поради липсата на промяна в обществените отношения и предвид липсата на каквато и да е връзка с текстовете на транспонираните чрез законопроекта европейски директиви, подобно законодателно решение би било неуместно и небалансирано.

В заключение бихме искали още веднъж да подчертаем, че заявената в мотивите на законопроекта цел е привеждане на националното законодателство в съответствие с изискванията на Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за правата на потребителите, както и допълнително да хармонизира Закона за защита на потребителите (ЗЗП) с Директива 2005/29/ЕО за нелоялните търговски практики на търговци спрямо потребители и на Директива 2008/48/ЕО за договорите за потребителските кредити. Коментираните в настоящото становище норми от законопроекта нито произтичат от посочените европейски актове, нито следват от обективни промени в обществените отношения. Ето защо, ако Народното събрание допусне приемането на подобни текстове, това би довело до превишаване на допустимите по европейските норми нива на административна регулация и ограничения в стопанската дейност.

С уважение,

Русин Йорданов,
Главен юридически директор
и член на УС на БТК ЕАД

Българска народна банка
Управител

Уза. № 01-0085/ 8. 11. 2013

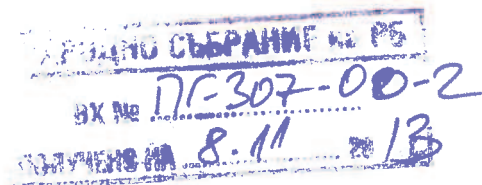
ДО

Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА

ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА

И ТУРИЗЪМ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

От Интернет страницата на Народното събрание се запознахме с одобрения от Министерския съвет на РБългария на 23 октомври 2013 г. и внесен за обсъждане в НС проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите. В тази връзка бих искал да Ви информирам, че законопроекът не е бил консултиран с Българската народна банка във вида, одобрен от Министерския съвет и в рамките на съответната съгласувателна процедура. Поради тази причина и в духа на сътрудничеството между институциите използвам възможността да Ви запозная със становището на БНБ по следните въпроси:

1. В §35 от законопроекта се предлага допълнение на чл.183 и създаването на нова алинея 3, която засяга създаването на помирителни комисии за решаването на потребителски спорове в отделни сектори, включително в областта на финансовите услуги. Предвижда се в състава на тези комисии да се включи и „представител на съответния регулаторен орган, определен от неговия председател”. По наше мнение формулировката е неясна и създава възможности за различни тълкувания.

Би следвало ясно да се отчитат различията в правомощията на регулаторните органи, тъй като не всеки регулаторен орган има задачи и правомощия в областта на защитата на потребителите. Това от една страна би породило конфликт на интереси служителите на този орган да участват в подобни помирителни комисии, и от друга страна при липсата на законови правомощия за защита на потребителите не би могло да се очаква тези органи да разполагат с необходимата експертиза в тази област. Считаме, че възможен вариант е регулаторните органи да имат възможността да предлагат независими външни експерти, които да участват в помирителните комисии. Също така предлагаме при разписване на процедурата по чл.182 за определяне на състава на помирителните комисии да бъде отчетена независимостта на участващите институции и избягване на

административна подчиненост на министъра на икономиката и енергетиката, като съответно неговите заповеди да бъдат издавани само с цел обнародването на съставите на тези комисии, а не за тяхното определяне. Друг важен въпрос, по който според нас няма яснота и би следвало да бъде обсъден, е финансовия ангажимент на участващите в помирителните комисии институции.

2. В мотивите към законопроекта се посочва, че "е направено и изменение, което предвижда разпоредбите на Закона за потребителски кредит да се прилагат и за кредити под 400 лв., които понастоящем са изключени от приложното поле на закона. Промяната е продиктувана от злоупотреби на някои кредитодатели, предоставящи т.нар. „бързи кредити“, които се отпускат при неизгодни и неясни условия за потребителите. Регулирането на кредитите под 400 лв. ще обезпечи еднаквата защита на всички потребители независимо от стойността на отпускания кредит".

Съответно, обаче в текста на законопроекта не откриваме конкретни текстове за изменение на чл.4 от Закона за потребителския кредит. Поради това считаме, че е необходимо провеждането на допълнителни консултации по този въпрос.

За повече информация и разяснения по предложените бележки можете да се обръщате към г-н Димитър Костов, Подуправител и ръководител управление „Банково“, на тел.: 02 9145 1207 и електронен адрес: Kostov.D@bnbank.org

С УВАЖЕНИЕ

л а /

До

КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪП-
РОСИ И ЗА КОНТРОЛ НА ЕВРО-
ПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА ПРИ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГА-
РИЯ

гр. София, пл. "Народно събрание"
№ 1

На вниманието на:

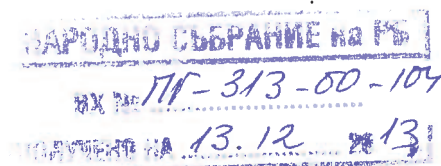
г-н Алиосман Имамов, Председател
на Комисия

г-н Младен Червеняков, Председа-
тел на Комисия

г-н Четин Казак, прдседател на Ко-
мисия

г-н Рамадан Аталай, Прдседател на
Комисия

Контакт: Илина Стефанова/Ръководител
отдел "Енергийна политика и
околна среда"
Тел. номер: 0882 832 831
Дата: 13.12.2013
Изх. №: 99

Относно: Законопроект за изменение на Закон за защита на потребителите, внесен като законопроект със сигнатура 302 - 01 - 38 от 05.11.2013г. в регистъра на законопроектите при Четиридесет и второ Народно събрание на Република България

Уважаеми господа народни представители,

„ЕВН България“ ЕАД оценява високо желанието на народните представители да въведат в достатъчна степен изискванията на европейското законодателство по повод защита на потребителите, които изискванията на Директива 2011/83/ЕС Директива 2005/29/ЕО и Директива 2008/48/ЕО регламентират на европейско ниво.

С настоящото писмо желаем да представим съображения, които настояваме да бъдат отчетени и взети предвид в рамките на упражняването на правото на законодателна инициатива от народните представители:

Задълженията на всички предприятия от сектор „Енергетика“ за прилагане и спазване на изискванията на Третия енергиен пакет:

С Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13.06.2009г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО /Директива 2009/72/ЕО/ Европейският съюз въведе изискванията на третия енергиен пакет, който е предназначен да извърши анализ и проверка на постигнатите резултати от въвеждането и прилагането на Директива 2003/54/ЕО и да уреди нови, допълнителни правила за развитието и структурата на единния интегриран общностен пазар на всички видове енергия. В изискванията на Приложение I от Директивата са представени изискванията за мерки за защита на крайните клиенти, които към настоящия момент са въведени с разпоредбите на чл. 38а – чл. 38 д от Закон за енергетиката като раздел, озаглавен „Мерки за защита на крайните клиенти“.

Директива 2009/72/ЕО, Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11.04.2004г. относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия във вътрешния енергиен пазар и за изменение на Директива 92/42/ЕО /Директива 2004/8/ЕО/ и Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 05.04.2006г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, която отменя Директива на Съвета 93/76/ЕО /Директива 2006/32/ЕО/ регламентират на общностно ниво обществените отношения, свързани с продажбата на електрическа и топлинна енергия и въвеждат необходимата регулация на тези търговски отношения по начин, който не предполага последващо преуреждане в посока, различна от въведената. Изискванията им са транспонирани изцяло в българското законодателство със съответните изменения на Закон за енергетиката, Закон за енергийната ефективност и съществуващите подзаконовни нормативни актове към тях. Заключение в тази посока обосновават и Агенция за сътрудничество на енергийните регулатори и Съвет на европейските енергийни регулатори във втория си съвместен доклад за състоянието на електрическите и газови пазари в Европа, който е достъпен на следния път в интернет:

http://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER%20Market%20Monitoring%20Report%202013.pdf

Законът за нормативните актове прогласява правилото отношения от една и съща материя да бъдат уреждани с един, а не с няколко нормативни акта от един и същи ранг като за отделни, свързани с основните правоотношения, се допуска регламентация в подзаконов нормативен акт. С това изискване на закона не се допуска преуреждане на обществени отношения по начин, който противоречи на основополагащи принципи на правото, които уреждат безопасното функциониране на енергийната система на държавата.

Енергийните предприятия се подчиняват на особен режим на държавно регулиране на дейностите, в рамките на който необходимите им годишни приходи за извършването на дейностите се определят от Държавна комисия за енергийно и водно регулиране. Съгласно чл. 35 от Закон за енергетиката разходите на всички енергийни предприятия се заплащат от всички клиенти на енергия по недискриминационен и прозрачен начин.

На страницата на Европейската комисия са публикувани комюникета и указателни документи, от които е видно, че разпоредбите на Директива 2011/83/ЕС уреждат по нов начин правата и задълженията на страните, когато същите са създали, смятат да изменят или да прекратят търговски отношения, които не са свързани с договори за продажба на електрическа и топлинна енергия. Същевременно Директивата предвижда, че когато конкретен сектор се регулира от друг нормативен акт, той може да бъде изключен от задължението на държавата – членка да прилага в цялост изискванията на на Директива 2011/83/ЕС по отношение на него.

Предназначението на директивата е да уреди обществените отношения, свързани с правата и задълженията на страните по продажба на стоки по сключени договори от разстояние и договори извън търговския обект, както и да забрани създаването и ползването на нелоялни търговски практики, които не са приложими към регулирането в сектор „Енергетика“.

„ЕВН България“ ЕАД изразява следното становище:

Всички бъдещи клиенти на електрическа или топлинна енергия разполагат с достъп до цялата предварителна информация, която им е нужна за вземане на решение за сключване на сделка с електрическа или топлинна енергия. Всеки от тях може да избере метод за комуникация с наши служители и чрез лично посещение в обслужващите офиси, след което може да направи информиран и обоснован избор. Снабдяването с енергия е комплексен юридически факт, който се предхожда от процедура, свързана с искане за проучване на условията за присъединяване на обект към електроразпределителна или топлопреносна мрежа. Общите условия на договорите за продажба са публично известни, съдържат всички изисквания, посочени в законопроекта и задължението на енергийното предприятие да ги представи за одобрение от Държавна комисия за енергийно и водно регулиране представлява ефективен механизъм за установяване на балансиран права и задължения на клиента и предприятието – доставчик на енергия във връзка с доставките.

Правото на отказ от договорите за снабдяване с електрическа и топлинна енергия е регламентирано със Закон за енергетиката и се извършва при наличието на строго дефинирани предпоставки, които следва да бъдат изпълнени преди физическото прекратяване на доставките на енергия.

По отношение на договорите за снабдяване с електрическа енергия със законодателството е въведена процедура за смяна на доставчик при заявен избор от клиента. Клиентите, които са останали без доставчик, или когато доставчикът им не извършва доставка на електрическа енергия поради независещи от клиента причини, задължително се снабдяват от лицензиант за извършване на дейността доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция.

Клиентите на топлинна енергия могат да упражнят правото си на отказ от снабдяване с топлинна енергия по реда, който е предвиден в Закон за управление на етажната собственост във връзка с чл. 153, ал. 2 от ЗЕ.

С тези съображения обръщаме внимание, че правото на отказ от снабдяване по начина, който законопроекът урежда, не е възможно да бъде приложим за търговските отношения в енергийния сектор. Допълнителен довод в подкрепа на този аргумент представлява и последствието, което ще настъпи за коректните клиенти на електрическа и топлинна енергия. Те ще следва да заплащат за направени разходи от енергийните предприятия, които са предизвикани от решения на клиенти за отказ, за които енергийното предприятие ще бъде принудено да поема всички предизвикани разходи.

Обръщаме внимание върху обстоятелството, че подобно налагане на несъразмерни задължения ще предизвика необходимостта от извършване на непредвидени и допълнителни разходи за крайния снабдител, оператора на електроразпределителна мрежа и топлопреносното предприятие.

- Изразяваме категорично несъгласие с изразения мотив на вносителя на законопроекта, че съществува необходимост от уреждане на договорите за доставка, електрическа енергия и централизирано топлоснабдяване, които не представляват договори за продажба или договори за услуги. С чл. 104 от ЗЕ е предвидено, че ползвателите на съответната мрежа уреждат отношенията си със съответния мрежови оператор чрез сделка, като условията и реда за плащане се уреждат съгласно Правила за търговия с електрическа енергия по цени, определени от Държавна комисия за енергино и водно регулиране;
- С чл. 133, ал. 2 от ЗЕ е предвидено, че присъединяването на сградни инсталации на клиенти към топлопреносната мрежа се извършва с писмено съгласие на собствениците, притежаващи най-малко 2/3 от собствеността на сграда;
- Доставките на електрическа или топлинна енергия представляват доставки с непрекъснато изпълнение, които се извършват в условията на стриктно спазване на изискванията за сигурност на доставките и сигурност на електроенергийната система, съответно топлопреносната мрежа;

- Снабдяването с електрическа енергия на клиент винаги трябва да бъде разглеждано като правоотношение, при което съществуват паралелно два договора: за достъп до електроразпределителната мрежа и за снабдяване с електрическа енергия, които се сключват с две отделни дружества – оператор на електроразпределителна мрежа и доставчик - краен снабдител, търговец с електрическа енергия или доставчик от последна инстанция;
- Снабдяването с топлинна енергия винаги се предхожда от необходимостта топлопреносното предприятие да извърши значителни по размер инвестиции, за които в хипотезите на отказ следва да се заплати обезщетение от потребител, пожелал да не ползва такава услуга от обществен интерес;
- Съществуващото търговско и облигационно законодателство е уредило изчерпателно материята, свързана с възникването, изменението и прекратяването на договорите в енергетиката достатъчно ясно и с необходимата грижа за интересите на клиентите. Гаранция за това представлява изискването общите условия на договорите за продажба на електрическа и топлинна енергия да бъдат одобрявани или отхвърляни от Държавна комисия за енергийно и водно регулиране;
- Директива 2009/72/ЕО предвижда, че всяка държава – членка трябва да създаде национален регулаторен орган, който да бъде юридически и функционално отделен от органите с изпълнителна власт. В тази връзка подчертаваме, че оценяваме високо намерението Комисия за защита на потребителите да съдейства за разрешаване на потребителски спорове, но желаем да отбележим, че търговските дружества в сектор „Енергетика“ се регулират приоритетно от Държавна комисия за енергийно и водно регулиране според разпоредбите на Закон за енергетиката и подзаконовите актове, издадени за неговото прилагане;

Като заключение желаем отново да подчертаем, че дружествата в групата на EVN България подкрепят и насърчават клиентите си да получават и развиват познанията за правата си и да увеличават клиентската си активност в съответствие с изискванията на чл. 3 и Анекс I от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила на вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО.

Оставаме на разположение за дискусия по темата и в готовност за предоставяне на предложения за усъвършенстване на нормативната рамка.

С уважение,

Илина Стефанова
 Ръководител отдел "Енергийна политика и околна среда" / Илина Трифонова
 Член на Управител

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КЦП-350-01-30
дата 12.12.2013 г.

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

1000 София
пл. Славейков 4А

тел.: 02/ 933 05 65, факс: 02/ 988 42 18
e-mail: info@kzp.bg

Изх. № Ц-00-4073 12.12.2013 г.

ДО:

НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДРЕС: ГР. СОФИЯ 1169,
ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I” № 1

КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

ОТНОСНО: Постъпило Ваше писмо в деловодството на Комисията за защита на потребителите, заведено с Вх. № Ц-00-4073/12.12.2013 г., Ваш № кип 353-01-30/11.12.2013г.

Уважаеми Госпожи и Господа,

Във връзка с Вашето искане на становище по предоставени материали във връзка със законопроект за изменение и допълнение на ЗЗП, Ви уведомяваме, че Комисията няма възражения и допълнения по така предложените промени в ЗЗП.

С уважение,

Веселин Злате
Председател на КЗП

Изх. № 722/17.12.2013 г.

**ДО
Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 42-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ**

ОТНОСНО: Становище на Асоциация на индустриалния капитал в България по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите

УВАЖАЕМИ Г-Н ИМАМОВ,

В отговор на Ваше писмо с изх. № кип 353-01-30 от 11.12.2013 г. на Народното събрание относно предстоящо обсъждане на внесен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите, бихме искали да Ви уведомим, че Асоциация на индустриалния капитал в България принципно подкрепя предложения законопроект.

Предвидените в законопроекта изменения ще допринесат за подобряване на нормативната уредба, касаеща договорите, сключвани извън търговския обект и договорите от разстояние, както и доставките на стоки.

Бихме искали да обърнем внимание, че законопроектът предвижда приемането на голям брой промени, поради което и съгласно разпоредбите на Закона за нормативните актове, би било по-удачно изготвянето на проект на нов Закон за защита на потребителите.

С оглед прецизирането на някои от разпоредбите, предлагаме следното:

1. Неясен е текстът на чл. 44, т. 3 от законопроекта, а именно:

„Договор извън търговския обект е всеки договор между търговец и потребител:

3. сключен в търговския обект на търговеца или чрез използването на средство за комуникация от разстояние, непосредствено след като е осъществен личен и самостоятелен контакт с потребителя на място, различно от търговския обект на търговеца, при едновременното физическо присъствие на търговеца и потребителя;“.

Считаме, че текстът на сега действащата разпоредба на чл. 43, ал. 1, т. 1 е по-точен, поради което предлагаме същият да остане.

2. Предлагаме чл. 47, ал. 1, т. 1 да добие следната редакция:

„4. когато адресът и мястото, където търговецът осъществява стопанската си дейност, и когато е приложимо – адресът на мястото, където търговецът, от чието име действа той, осъществява стопанската си дейност, не съвпадат с посочените в т. 3, търговецът трябва да посочи допълнителен адрес за кореспонденция, на който потребителят може да изпрати евентуални жалби;“

Предложението ни е продиктувано от факта, че съществува противоречие между разпоредбата на чл. 47, ал. 1 т. 3 и т. 4, а именно, че търговецът не може да има две различни седалища и адреси на управление.

3. Текстът на чл. 47, ал. 1, т. 5 е много дълъг и тромав, поради което предлагаме същият да се раздели на отделни точки и/или подточки.

4. В чл. 60 от законопроекта е предвидено, че Комисията за защита на потребителите информира потребителите и търговците за техните права и задължения по отношение на договорите от разстояние и на договорите извън търговския обект. От текста обаче не става ясно как точно ще става информирането, поради което предлагаме текстът да се допълни като се посочи начинът, по който лицата ще получават информация от КЗП.

5. Предлагаме разпоредбата на чл. 62, ал. 1 да добие следната редакция:

„Чл. 62 (1) Доставка на стоки, както и на вода, газ, електрическа енергия, централно отопление, цифрово съдържание или предоставянето на услуги на потребител срещу заплащане без изрично и предварително искане от негова страна е забранено.“

6. Предлагаме да отпадне предвидената в § 9 от законопроекта отмяна на чл. 67. Не виждаме причина сега действащият текст на разпоредбата да бъде отменен.

7. Предлагаме да бъде запазен единния идентификационен код на търговеца в чл. 68д, ал. 2, т. 6 и в чл. 68е, ал. 4, т. 2 от законопроекта. Все още съществуват фирми с еднакви наименования, поради което изискването за посочване на ЕИК е от особена важност.

8. Неясен е текстът на чл. 68ж, т. 11, а именно:

„11. използването на редакционен материал в медиите в рамките на кампания, финансирана от търговеца за насърчаване продажбите на дадена стока или услуга, без това да се посочва в съдържанието на материала, или с помощта на образи или звуци, които могат да бъдат ясно установени от потребителя;“

Предлагаме да бъде запазена сега действащата редакция на текста.

9. Налице е противоречие в текста на чл. 170, ал. 1, касаещ представителните сдружения на потребителите, което следва да бъде уточнено. В т. 4 на ал. 1 е записано: „има поне една функционираща приемна за предоставяне на съвети и информация на потребителите в областен град на страната“, а т. 6, б. „ж“ на същата алинея указва следното: „има функциониращи приемни за предоставяне на съвети и информация на потребителите най-малко в една трета от областните градове на страната“.

Също така текстовете на чл. 170, ал. 1, т. 6 букви „г“ и „д“ са абсолютно идентични и един от тях трябва да отпадне.

10. Чл. 178, ал. 3, т. 5 от законопроекта предвижда, че в случаите, когато жалбата до Комисията за защита на потребителите е „подадена по електронен път, не се изисква тя да бъде подписана с електронен подпис“. С оглед предпазването от злоупотреби и подаването на фалшиви жалби предлагаме след получаване на жалба, подадена по електронен път, КЗП да се свързва с жалбоподателя, който да потвърди, че лично е подал същата. За целта като атрибут на жалбата, следва да бъде включен и телефонен номер за връзка с лицето.

С оглед гореизложеното, се надяваме, че предложените от нас промени ще бъдат отразени във финалния вариант на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите.

С УВАЖЕНИЕ,

ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

1000 София
пл. Славейков 4А

тел.: 02/ 933 05 65, факс: 02/ 988 42 18
e-mail: info@kzp.bg

Изх.№. Ц-00-4073 / 13.12 2013 г.

ДО:
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДРЕС: ГР. СОФИЯ 1169,
ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I” № 1

КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

ОТНОСНО: Постъпило Ваше писмо в деловодството на Комисията за защита на потребителите, заведено с Вх. № Ц-00-4073/12.12.2013 г., Ваш № кип 353-01-30/11.12.2013г.

Уважаеми Госпожи и Господа,

Във връзка с Вашето искане на становище по предоставени материали във връзка със законопроект за изменение и допълнение на ЗЗП, Ви уведомяваме, че Комисията няма възражения и допълнения по така предложените промени в ЗЗП.

С уважение

Веселин Зл.
Председател на КЗП

